

Nová krizová legislativa na dohled, ale ochrana dětí a profesionální pěstounství jdou opět stranou. Ombudsman a zástupce dětského ombudsmana mají výhrady k plánům vlády

12.2.2026 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Aktualizovanou podobu krizové legislativy, která sjednotí postup úřadů při mimořádných událostech, jako jsou třeba povodně či pandemie, by mohla vláda projednávat v posledním čtvrtletí roku 2027. Naopak stále není jasné, zda a kdy se Česko dočká reformy péče o ohrožené děti či novely o soudních poplatcích. Takové zprávy obdrželi ombudsman a zástupce dětského ombudsmana z Úřadu vlády.

Česko potřebuje aktualizovat krizovou legislativu a zákon o soudních poplatcích, apeluje na vládu ombudsman Stanislav Křeček. Zástupce dětského ombudsmana Vít Alexander Schorm k tomu dodává, že nutný je také nový zákon o ochraně dětí a podpoře rodin a zákon o profesionální pěstounské péči. Společně tyto čtyři požadavky uplatnili v rámci připomínek k Plánu legislativních prací vlády na rok 2026. Úřad vlády však zohlednil jediný z nich.

Balíček krizové legislativy

Vláda v roce 2026 nepočítá se změnami krizové legislativy. Ministerstvo vnitra nicméně přislíbilo, že jí ve 4. čtvrtletí roku 2027 předloží balíček změn týkajících se krizového řízení a integrovaného záchranného systému.

„Oceňuji, že vláda vymezila časový rámec, ve kterém bychom se mohli dočkat nezbytné právní úpravy. Podstatné ale je, aby skutečně vedla k jednotnému, předvídatelnému a transparentnímu postupu úřadů při mimořádných událostech. To veřejnost právem očekává,“ uvedl ombudsman Stanislav Křeček, který na nutnost změn upozornil už v roce 2022.

Reforma péče o ohrožené děti

Na rozdíl od krizové legislativy sítí vlády zcela propadly dva klíčové zákony zabezpečující práva dětí. Jedním z nich je zákon o ochraně dětí a podpoře rodin. Ministerstvo práce a sociálních věcí se možnostmi jeho nové podoby zabývá už od roku 2022, přesto chybí i v letošním vládním plánu.

Druhým je zákon o profesionální pěstounské péči. *„Zákon, který by právně zakotvil institut profesionálních pěstounů, by měl být pro vládu prioritou. Na jeho absenci trápí zejména děti se specifickými potřebami a sourozenecké skupiny. Situace je urgentní i kvůli rok starému zákazu umisťovat děti do 4 let do ústavních zařízení. Během dvou let se navíc stejný zákaz přenesl i na děti do 7 let. Pokud vláda bere tento závazek vážně, a ne jen jako planý slib, který může libovolně odkládat, musí jednat okamžitě. Je doslova za pět minut dvanáct,“* důrazně varuje zástupce dětského ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Zákon o soudních poplatcích

Z reakce vlády rovněž vyplývá, že letos nebude předmětem jejího zájmu ani novela zákona o soudních poplatcích. A to přesto, že na její potřebu Kancelář ombudsmana poukazuje dlouhodobě. Již od roku 2019 totiž prosazuje snížení soudního poplatku za odvolání v antidiskriminačních věcech na stejnou výši, jaká platí pro podání žaloby.

Soudní poplatky ve věcech ochrany před diskriminací

Od roku 2017 platí oběti diskriminace za podání antidiskriminační žaloby soudní poplatek ve výši 1 000 Kč.

Pokud ale oběť diskriminace nesouhlasí s rozhodnutím o antidiskriminační žalobě, musí za odvolání zaplatit i několikanásobně více než za žalobu. Poplatek za odvolání se totiž stále určuje stejně jako pro běžné žaloby na náhradu nemajetkové újmy v penězích (2 000 Kč plus 1 % z částky přesahující 200 000 Kč).

To odporuje stanovenému pravidlu, že se za podání odvolání hradí v zásadě stejný soudní poplatek jako za podání žaloby.

- Připomínky ombudsmana a zástupce dětského ombudsmana k návrhu Plánu legislativních prací vlády na zbývajících část roku 2026

https://www.ochrance.cz/aktualne/nova_krizova_legislativa_na_dohled_ale_ochrana_deti_a_profesionalni_pestounstvi_jdou_opet_stranou-ombudsman_a_zastupce_detskeho_ombudsmana_maji_vyhrady_k_planum_vlady